

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Lygtræd

Udgivet af
KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Nr. 4

Oktober 1946

1. Aargang

Indhold:

Ikke een maa svigte.

De sidste hektiske Dage.

Hvor er vi henne?

Guldet fra
Koncentrationslejrene.

Landsforeningens
Provins-Delegeretmøde.

Vore syge Kammerater.

Den ukendte Kammerats
Mindedag.

Forsiden: Professor Kaare Klints
Tegning til Monumentet over den
ukendte Koncentrationslejr-Fange
og Halfdan Rasmussens Udkast til
Inskriptionen.

**Muselmand. Ukendte Job
Aske i en Askehob**

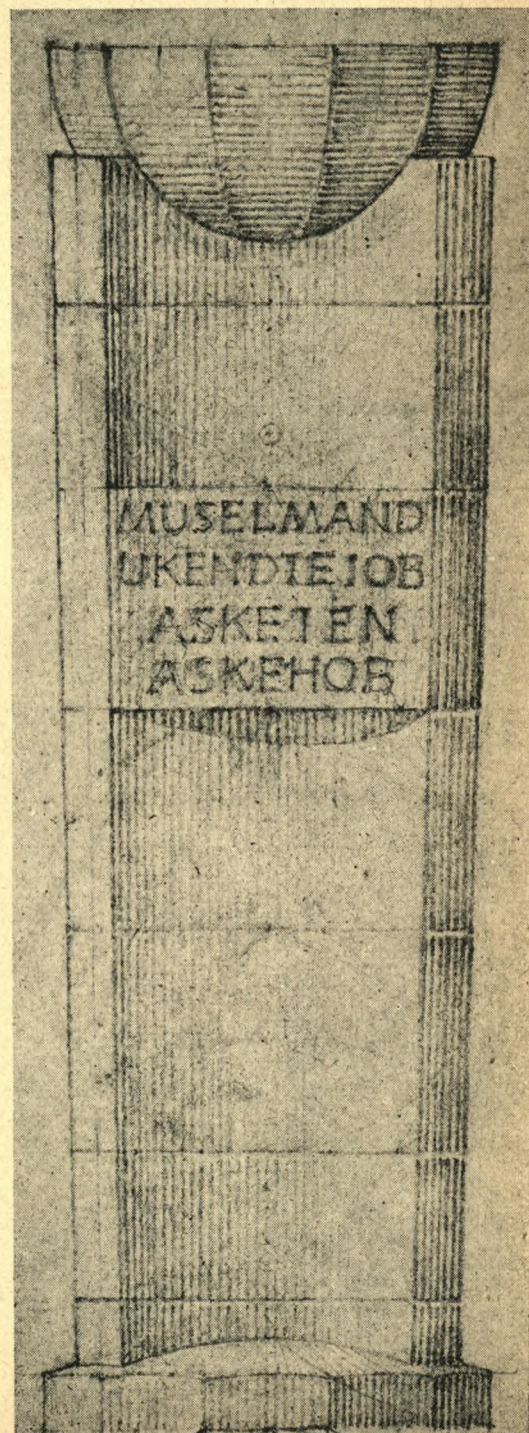
*

**Legioners Sorg og Ve
sover i din Askes Sne**

*

**Menneske, ukendte Ven
giv os Mennesket igen.**

Halfdan Rasmussen.

Automobilfirmaet

Harald Andersen & P. Martini

Salg C. 1708

Vesterport

Service C. 12963

Karl Kiefer

St. Kongensgade 68, Kbh. K.

en gros
Palæ 7540

Benzin
Palæ 5660

en detail
Palæ 5040

»I Nazismens Helvede«

340 Sider, 32 Sider med Illustrationer fra de tyske Lejre. Teksten ledsaget af 325 smaa Tegninger. Kr. 9,75. Skrevet af Randers Redaktøren, Dr. Nat. V. Dahlsen, der tilbragte halvandet Aar i Sachsenhausen og tilsidst i Neuengamme.

Til Dato en af de bedst skrevne og illustrerede Bøger om Livet i Lejrene.

Faas i Boghandelen eller direkte fra Sol og Sundheds Forlag, Randers, Giro 17635.

FOTOSTUDIO

Poul Davidsen — Nørrebrogade 140

Taga 1007

Neuengamme Nr. 50467

Clicheer

LIND HANSEN

**KAMMERATERNES
HJÆLPEFONDS**

nye Adresse er:

Ordrup Jagtvej 169 - Charlottenlund.

TEGNINGER

**FRA VESTRE
HORSERØD OG
FRØSLEV**

Tegneren *Folmer Visholm*, der i over et Aar sad i tysk Fangenskab, blev tit af Kammeraterne benyttet til Tegning af smukt udførte »Telegrammer«, naar en af Häftlingene skulde fejre Fødselsdag, Sølvbryllup, »Fængselsjubilæum«, etc. i Fangenskab.

Efter Befrielsen udsendte han nogle faa Dage før Jul en smuk Mappe med otte farvelagte Tegninger fra Vestre, Horserød og Frøslev i Postkortformat.

Forlagsboghandler Allan C. Christensen har nu stillet hele Restoplaget til Raadighed for »Kammeraternes Hjælpefond«, som samtidig faar hele Forjenesten, hvilket vil sige Kr. 1,25 af de to Kroner, Mappen koster.

Allan C. Christensen har bedt os om for en Ordens Skyld gøre opmærksom paa, at dette Beløb ikke er Forlagets For-tjeneste, idet Forlaget maa yde en betydelig Rabat til For-handlerne.

Kr. 1,25 er imidlertid mange Penge, naar det ganges med ca. 8000! Hvis hver eneste, der modtager »Pigtraad«, køber bare een Mappe, kommer der ca. 12.000 Kroner ind til Fon-den. Man bestiller først og fremmest et Sæt til personligt Minde om en veloverstaaet Tid, og saa et større Antal, som benyttes til Korrespondance til Venner og Bekendte. Har du ikke Brug for dem før, kan du nok finde en Plads i en Skuffe og gemme dem til Jul. Da du alligevel sikkert skaul udsende en Del Julekort, kan du lige saa godt bruge Visholms smukke Farvetegninger som mere eller mindre li-gegyldige Nissekort.

Gaa hen paa Posthuset, bed om en Giroblanket, indsend Beløbet for saa mange Sæt à Kr. 2,00, du ønsker, til »Kam-meraternes Hjælpefond«, Adresse: Ordrup Jagtvej 169, Charl., Gironummer 780 — og du vil i Løbet af faa Dage modtage det bestilte Antal med Posten.

Vi glæder os til at høre fra dig!

Hede Nielsens Fabriker A/S

Cykler - Sadler - Radio

Tlf. 750

Horsens

PIGTRAAD

NUMMER 4

OKTOBER 1946

I. AARGANG

Ikke een maa svigte - Vi er her alle.

Kammeraternes Hjælpefond har paa sit sidste Bestyrelsesmøde eenstemmigt valgt Konsul Sagfører Kaj Dahl, Horsens, til Formand.

Vi giver her Ordet til den nye Formand:

I de onde Aar marcherede vi taktfast sammen Arm i Arm, Skulder mod Skulder frem mod Maalet: Danmarks Frihed.

Ogsaa i Lejrene holdt vi stadig Fodslag og aftvang ved vort Sammenhold i godt og ondt ufrivillig Beundring hos vore Plageaander; vi hjalp hinanden i Ord og Gerning, og mange var de Løfter, vi gav hinanden om Brodersind og Sammenhold, da Befrielsens Time endelig slog, og vi vendte hjem med Livet i Behold.

Har vi da holdt disse Løfter?

Nu maa I ikke tro, at jeg har i Sinde som Præsten i Kirken overfor de tilstedeværende at tordne mod de fraværende, blot dette: at raabe et »Vagt i Gevær« for at faa Jer alle ud, minde Jer om de udtalte og uudtalte Løfter til dem, der faldt.

Kammeraternes Hjælpefond, — saa véd I, hvad jeg mener, — behøver jeg at sige andet end: Fodslaget er ikke saa taktfast mere, der mangler for mange i Rækkerne, for mange af dem, der kom tilbage.

Jeg ved, at 10 Kr. om Aaret i 5 Aar er et Offer og kan betyde Savn for en hel Del af Jer, — men for at Fonden fuldt ud kan opfylde sin Mission, at lindre Nøden hos de af vore Kammerater, der af helbredsmæssige eller økonomiske Grunde midlertidigt eller for altid er slaaet ud, for at vi kan hjælpe vore Kammeraters Enker og Børn, saa maa I nu indhente det forsømte og slutte op paa Jeres Plads i Rækkerne.

Kammerater!

Vilde det ikke være en stolt Tanke, om vi en Dag kunde sige: ikke een svigtede — vi er her alle.

Det ske.

Horsens, den 15. September 1946.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kaj Dahl'. The signature is fluid and cursive, written over a light-colored background.

De sidste hektiske Dage i

NEUENGAMME

ODENSE

PAULI

HIMMLER

BERNADOTTE

BEFRIElsen

Redan färden genom Danmark och i synnerhet dygnet i Odense lät oss, som deltog i expeditionen, få en aning om vad Danmarks folk väntade av oss — men också att det skulle bli en nog så vanskelig uppgift. Följande episod i Odense är karaktäristisk: En av kvällarna var vårt förband inbjudet att övervara en biograföreställning. När föreställningen var slut och förbandet ställde upp utanför biografen upplevde vi något som väl svensk trupp aldrig tidigare upplevt. Utanför biografen och på angränsande gator hade cirka 40000 människor samlats seg. Mot oss ljödo de svenska och danska nationalsångerna — så som de få gånger sjungits — och »Its a long, long way to Tipparary«, »Internationalen« och så förstäss hurrarop i all oändlighet. Om vi inte tidigare förstädt det, nu stod det oss fullt klart hur innerligt varmt Danmarks folk önskade oss framgång. Men vi förstodo också att hyllningen utgjorde en demonstration mot tyskarna och deras danska sympatisörer, som fingo stå där som maktlösa åskådare till vår triumffärd. Det måste kännas ljuvligt för danskarna att få sjunga ut, men bittert för tyskarna att inte kunna ingripa.

Det tog lång tid för oss Röda Kors-delegater att få tillstånd att komma in i lägret Neuengamme, där vi enligt överenskommelsen mellan Himmler och Bernadotte skulle vara verksamma. Det ena hindret efter det andra restes i vår väg. Men så en dag hade vi avancerat så långt att dele-

gaternas ledare professor Rundberg med undertecknad i släptåg fick i lägerchefens Obersturmbannführer Paulis exklusiva mottagningsrum mottaga två av de skandinaviska fångarnas läkare till överläggning. Det var verkligt förtätade ögonblick, när denna första kontakt etablerades. Dråpligt var i det sammanhanget att se Paulis min, när professor Rundberg intet bara bjöd Pauli ock den tyske chefläkaren av sina cigaretter utan också den danske ock den norske läkaren.

På allvar öppnades lägret för oss först långfredagens eftermiddag. Med greve Bernadotte i spetsen, ängsligt bevakade av Pauli och Thumann och allt vad de dittills så otroligt mäktiga herrarna hette, fingo vi delegater gå från barack till barack och hälsa från världen utanför taggtråden och tala om — om inte i ord så i gester och blickar — att vi från och med detta besök hoppades kunna göra livet drägligare för våra nordiska bröder, bakom taggtråden. Oss karlar emellan, men det var allt en hel del tårar, som fälldes den dagen — glädjetårar! Och jag kan försäkra att vi delegater även om det kanske inte syntes på oss hade stora klumpar i halsen, och inte långt till tårarna.

Lägrrets öppnande för oss delegater hade enligt vad som senare berättades oss, när vi kunde tala med verandra utan övervakning, föregåtts av ett intensivt uppröjningsarbete i den del av lägret som skulle begagnas av skandinaverna.

Arbejdskommandoer rykker ud.
(Sachsenhausen)

Och ändå tyckte vi delegater vid detta vårt första besök att mångt och mycket var vämjeligt och ohyggligt. Hur skulle det då inte varit innan lägreports portar öppnades för oss.

Jag var ju kommen till Neuengamme som präst och ville helt naturligt förrätta gudstjänster i barackerna. Jag fick emellertid på ett mycket tidigt stadium påpekat för mig, at lägerledningen inte ville veta av några gudstjänster — ja inte ens att jag införde till utdelning eller till biblioteket biblar och andaktsböcker. Uppriktigt sagt hade jag inte väntat mig bättre resultat av min begäran. — Jag var emellertid beredd på ett motdrag. Underhållningar fick jag samla de internerade till. Vad hindrade då att jag avslutade det ev. glam och skämt jag kunde åstadkomma med en andaktsstund — så hade vi ju ofta haft det under beredskapstjänsten hemma i Sverige! Och så kom det sig att vi några stycken musikanter och sångare gingo från barack till barack förr att skämta og glamma — och att hålla gudstjänst. Tyvrr kom viktiga färder och uppdrag emellan och avbröt oss, när vi som bäst kommit i gång. Nog tror jag att mer än en av dem som deltog i dessa underhållningar åtminstone för en liten stund kände sig utanför lägreports pressande atmosfär, när vi sjöngo våra sånger och hade frågesport och andra små lustiga lekar för vuxna. När så stämningen ansågs lämplig blev allsången till psalmsång och skämtet förbyttes i bön. Det var intet att tage fel på andakten och stillheten, när bibelordet lästes och utlades med några ord om Honom, som kan göra svage skuldror så starka att de orka med de tyngsta bördar. Och nog minns väl några av Er hur vi bådo »Fader vår« tillsammans och sjöngo av hjärtat »Vår Gud är oss en väldig borg«. Jag minns hur efter en av dessa sammankomster en norrman kom fram till mig och länge kramade min näve och så sade »tack«. »Tack för att vi en stund fått skratta oss bort från lägreport, men tack först och främst för Guds ord. Det ordet har under de här åren blivit både för mig och många av mina kamrater värdefullare än allt på jorden«.

Sedan jag funnit att jag hade ett flertal ämbetsbröder bland de internerade blev min strävan i första hand inriktad på att hjälpa dem att hålla gudstjänster.

De som själva voro internerade kunde ju bättre än jag tala till de internerade om de problem och det mörker de hade att brottas med. För att diskutera igenom de arbetsuppgifter som lågo framför oss samlades vi präster en dag till det första nordiska prästmötet under kriget. Det är säkerligen det prästmöte, som hållits under de egendomligaste former — åtminstone i modern tid. Mötelokal var en av filter avskärmad del av ett av blocken i at koncentrationsläger. Ett fönster hörde med till avskärmningen och genom det kunde vi se ut mot taggtråden och vaktornen. Där innanför avskärmningen redogjorde jag för läget och de möjligheter det innebar. Och där talade vi med varandra, om hur vi bäst skulle kunna hjälpa kamraterna innanför taggtråden, om interneringstiden skulle draga ut på tiden. Och där bådo vi Gud om kraft och tro för den gärning han anförtrott åt oss, och om uthållighet om tiden skulle bli lång.

Men det blev inte lång tid vi fingo på oss för genomförandet av det vi planerat. Den 18. april kom order från gaulleitern i Hamburg, att alle skandinaver skulle evakueras till Danmark. Vår glädje visste knappast några gränser. Det var verkligen svårt att tiga med detta glädjebudskap! Men vi måste. Annu hade vi inte svart på vitt på ordern. Annu kunde det bli bakslag. Endast förtroendemännen fingo reda på vad som snart kunde vara en verklighet — befrielsen. Samma dag — kl. 6 på eftermiddagen kom en kontraorder från Himmler. Enligt den skulle alla transporter — också sjuktransporterna — från Neuengamme inställas. Så dov var väl stämningen aldrig ibland oss svenskar som den kvällen. Men när nöden är som störst är ju hjälpen ofta när-

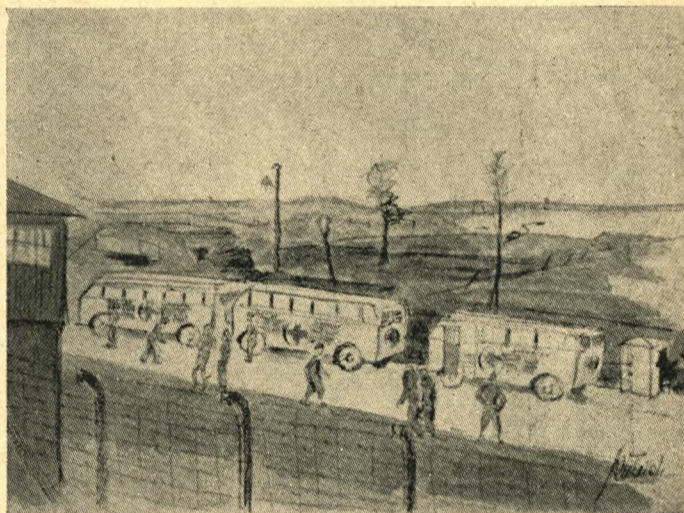
Neuengamme-Lejren.

mast — vid niotiden på kvällen kom ett bud från greve Bernadotte att han följande morgon skulle anlända till dansk-tyska gränsen och därifrån ville han bli hämtad i bil. Ja, skulle någon kunna göra något nu, så var det just han. Och han inte bara lyckades med att leta reda på Himmler — ett jätteföretag i det kaos som rådde — utan också förmå honom att giva sitt tillstånd till at samtliga skandinaver evakuerades följande dag norrut — til friheten. Det oerhörda, som Danmarks folk väntade av oss svenska rödakorsare, hade genomförts — sagan vi alla drömde hade blivit till underbar verklighet.

NÄR HERREN ÅTER UPPRÄTTADE SION
DÅ VORO VI SÄSOM DRÖMMANDE.
DÅ BLEV VÅR MUN UPPFYLLD MED LÖJE
OCH VÅR TUNGA MED JUBEL;
JA, HERREN HADE GJORT STORA TING MED OSS
DÄRÖVER VORO VI GLADA.

UR PSALT. 126.

Einar Sparrstedt.

Medens Fronten tordnade kun faa Kilometer borte, og allierede Dybdelyvere ustandselig drønede hen over Lejren, evakuerede danske og svenske Røde-Kors-Biler alle Danske og Nordmænd. Faa Timer senere stod Englænderne i Lejren.

Aalborg

BOLIGMONTERING

Indehaver: Knud Videbæk

DU
KAN
VÆLGE

Paa Bagsiden finder du to
Indmeldelsesblanketter. Du
kan bruge dem efter Behag.
Man kan indmelde sig enten
i Kammeraternes Hjelpe-
fond eller i Landsforenin-
gen eller begge Steder.

I. P. Schmidt junr.

Cigar- og Tobaksfabrik $\frac{1}{2}$
Fredericia

$\frac{1}{2}$ E. Rasmussen

Fredericia Maskin- og Elektro- mekaniske Fabriker
Fredericia

$\frac{1}{2}$ Ernst Voss Fabrik

Jernstøberi og Metalvarefabrik
Fredericia

P. Petersen

Havnemøllen
Fredericia

KORKISOLERINGSPLADER

Tagpap og Asfalt
SKIVEHUS
Asfalt og Tagpapfabrik

Skive

H. C. Møller $\frac{1}{2}$

Sæbefabrik og Oliemølle
AARHUS

Stormagasinet paa Strøget -

H. C. Andersen:
AARHUS

Aktieselskabet

DE DANSKE BOMULDSSPINDERIER

VEJLE

VALBY

LEDIG

C. M. Hess Fabrikker

Aktieselskab
VEJLE STØBEGODS

Hotel Postgaarden

Tlf. 1505
Slagelse

$\frac{1}{2}$ Slagelse Dampmølle

JENS ALBRECHTSEN

Guldsmed . Slagelse
Grundlagt 1910
Eneforhandling af
Georg Jensens Sølv & Staal

HVOR ER VI HENNE

AF SOGNEPRÆST N. J. MADSEN

Mon det ikke er gaaet mange af Jer Kammerater, som det er gaaet mig? Jeg tænker paa den Forundring, der et Par Gange har gaaet mit Sind ved i Dagspressen at læse, at den eller den Politiker eller Højskolemand ved den eller den Lejlighed har gjort sig til Talsmand for, at et nazistisk Parti, hvis et saadant eventuelt atter opstod i Danmark, *selvfølgelig* skulde have Lov til at bestaa i vort demokratiske Land, og *selvfølgelig* skulde det have Lov til at opstille til Valg under Beskyttelse af de Frihedslove, som er hjemlet det danske Folk i vor Grundlov og vort Retsvæsen.

Man tager sig til Hovedet og spørger: »Hvor er vi henne?»

Det er ubegribeligt, at tænkende Mennesker kan give Udtryk for saadan noget umoralsk Vrøvl, og det er endnu mere ubegribeligt, at deres Udtalelser ikke for længst er stemplet som Sindssyge.

De Mennesker, der siger saadan noget, og de, der finder sig i, at det bliver sagt, ved aabenbart ikke, hvad Nazisme er.

Vi ved det af bitter Erfaring. Ord som Djævelskab, Forbrydelse, Raahed, Sadisme og Perversitet var vist for mange af os tidligere dels tomme eller i hvert Fald tamme Ord, der ikke sagde saa forfærdeligt meget, nu er de vægtige Ord, de er fyldt til Randen med alt tænkeligt gyseligt, de leder uden Omveje af nogen Art vore Tanker direkte ind i Nazismens Væsen, saaledes som vi lærte denne politiske Udskøjelse at kende.

Sult, Kulde, Snavs, Lus, Slag, Trusler og Sygdom, det var, hvad Nazismen gav os, og vi slap endda billigt i Forhold til utallige. Hvem af os glemmer de ulykkelige Skrig og Rallen? Kan vi nogensinde glemme vore Kammerater, de danske og de andre, der i uoverskuelige Skarer ved den bitre Vejs Ende mødte Døden?

Kan vi glemme deres paarørende, der endnu sørger og savner og lider, og som ikke engang har deres Grav at sætte sig ved?

Jeg sad en Dag i et Fængsel og talte med en Nazist, som nu sidder og fortryder sin Deltagelse i Bestialiteten. Jeg siger udtrykkelig: »fortryder«, jeg tør ikke bruge det mere krævende Ord: Anger, jeg er nemlig bange for, at mange af de nazistiske Bøddler er sunket saa langt ned paa Dyrets Stade, at de ikke kan angre, de kan højst ryste af Skræk.

Muligvis var denne Nazist en Undtagelse, maaske var hans Anger ægte, vi skal ikke kæmme alle over een Kam, de er vel ikke alle, selvom de har tjent Hitler og dermed medskyldige i hans Forbrydelse, lige fordærvede.

Nok om det, men nævnte Nazist gav i hvert Fald Udtryk for sin Forfærdelse over alt det grusomme, der var sket i K.Z.-Lejrene, og da jeg saa spurgte ham, om han saa ikke var enig med mig i, at Nazismen i sig selv var Forbrydelse, saa svarede han: »Jo«. Da jeg saa drog Konsekvensen af dette og videre spurgte, om han saa ogsaa var enig med mig i, at en hvilken som helst nazistisk Organisation eller Gruppe,

som kunde tænkes at opstaa paany, straks maatte slaas ned som en Forbryderbande, saa svarede han igen: »Jo.«, og jeg tror virkelig, at han, der havde været med til at slaas alt andet ned, forstod og mente, at dette »alt andet« nu ikke havde andet at gøre end at slaas Nazismen ned, fordi Nazismen altid vil være en dødelig Trusel mod »alt andet«.

Lad mig faa Lov til at spørge de Mennesker, som mener, at Nazismen selvfølgelig skal have Lov til at organisere sig politisk i Danmark, om nogle har Lyst til det: »Hvad vil De mene, at Samfundet skulde gøre, hvis det blev bekendt, at en Forbryderbande sad i en eller anden Kælder i København og lagde Raad op om at plyndre Nationalbanken, eller om at slaas en Række Mennesker ihjel?»

Ikke sandt, vi vilde da straks underrette Politiet, og dette vilde da øjeblikkelig tage Affære og arrestere disse Forbrydere og spørre dem inde som de samfundsfarlige Individuer, de var. Forsamlingsfriheden og Retten til at organisere sig gælder dog ikke Forbrydere, der blot organiserer sig for at kunne øve deres Forbrydelser med større Kraft.

Nu har vi kæmpet for at bevare Demokratiet, og da vi sad i Lejrene i Tyskland, var der maaske et og andet vi angrede, men jeg gad se den »Häftling«, der fortrød, at han havde været med til at bekæmpe Nazismen, nej blandt det, vi angrede, var meget snarere det, at vi ikke havde gjort meget mere for at slaas dette Djævelskab ned, der med sin Mobilisering af Menneskehedens værste Udskud og sin Rendyrkelse af alle de laveste og ondeste Instinkter er den alvorligste Trusel mod Kultur, Civilisation, Humanisme og Kristendom.

Vi har faaet en dyrekøbt Erkendelse af, at Demokratiet trods alle sine Svagheder, er den Styreform, der hjemler Individet de bedst mulige Levevilkaar. Men der er alvorlig Fare for at visse blaaøjede »Demokrater« af misforstaaet Iver for Demokratiets lovpriste »Frihed« i Øjeblikket sidder og saver i den Gren, vi alle sidder paa. De glemmer ganske simpelt, at Frihed ikke kan gives til de Forbrydere, der sætter sig selv udenfor Samfundet.

Lad os huske den kloge Romer, der i sin Tid utrættelig gjorde sit Fædreland opmærksom paa den dødelige Fare, der truede, ved at slutte alle sine Taler med Vendingen: »Forøvrigt mener jeg, at Karthago bør ødelægges.« Oversat til Nutidsdansk betyder det, at vi skal blive ved at gentage og gentage: »Forøvrigt mener vi, at Nazismen bør udryddes.«

Det er ikke Had, jeg prædiker i denne Artikel. Nej, jeg har Indtryk af, at vi, der sad i K.Z.-Lejre er meget mindre hadefulde overfor selv Landsforrædere, ja endog overfor Tyskerne end mange af vore Landsmænd. Det er ikke Mennesket vi hader, vi ønsker i og for sig, at mange af »Smaakravlet« vilde blive sluppet løs, og vi venter paa, at de virkelig ansvarlige skal faa deres Straf, men det har ikke noget med Had at gøre. Der er imidlertid noget, vi hader, og det er Nazismen, for Nazismen er et djævelsk System, sat i

Fortsættes Side 11.

I hvilke Tilfælde

yder Kammeraternes
Hjælpefond Støtte, og
i hvilke Tilfælde kan
der ikke ydes Hjælp

Fonden har allerede nu modtaget en Mængde Henvendelser om Hjælp og flere Tusinde Kroner er udbetalt i Henhold til Fondens Fundats, og næsten hver Dag kommer der nye Henvendelser.

Da baade de Kammerater, der søger Hjælp hos Fonden og de, der yder Hjælpen, har Krav paa at vide Besked med de Retningslinier, der følges ved Bedømmelsen af de indkomne Ansøgninger, skal Forretningsudvalget i det efterfølgende give nogle konkrete Tilfælde og motivere den Afgørelse, der er truffet, idet det som ufravigelig Betingelse skal fremhæves, at der kun kan ydes Hjælp til tidligere Fangekammerater, der har deltaget i Modstandskampen under Besættelsen, eller som grundet politisk Indstilling eller Race er blevet taget af Tyskerne. Med andre Ord — Kammeratsskabet skal ikke alene stamme fra Fangenskabet — men ogsaa fra fælles Kamp inden Fangenskabet.

Enhver Ansøgers Forhold undersøges meget nøje, og der rettes i hvert enkelt Tilfælde Henvendelse til Centralkontoret, Frihedsfonden forespørges, om Hjælp er ydet den paagældende — eller om der søges om Hjælp samtidig med, at Ansøgning ligger til Behandling hos K. H.

Der er truffet den Aftale mellem Frihedsfonden og K. H., at en Ansøger, der har modtaget Hjælp hos Frihedsfonden, som Regel — ogsaa i Fremtiden — henvises her til og altid, hvis det drejer sig f. Eks. om Fortsættelse af et Rekreationsophold.

Eksempel 1: En Enke søger K. H.s Bistand til at faa sin Søn anbragt paa Kostskole.

Ansøgerens Mand var en god dansk Mand, der ydede en anerkendt Indsats under Besættelsen. Han døde i tysk Lejr, og Skolen anbefalede Kostskoleophold fremfor Fortsættelse paa den oprindelige Skole. K. H. sørgede for, at Drengen blev anbragt paa en god Kostskole og betaler alle de derved forbundne Udgifter.

Eksempel 2: En Kammerat er blevet nerveødelagt og kan ikke mere passe sit oprindelige Fag. — Han søger om Hjælp til Start af en lille Frugthandel. Han var blevet sendt til Tyskland, og det er bevist, at baade han og Sønnen har deltaget i illegalt Arbejde. — Det ansøgte Beløb blev bevilget.

Eksempel 3: Mange Ansøgninger drejer sig om Hjælpebeløb fra 150,00 til 500,00 Kr. Det er Kammerater, der grundet Sygdom eller i hvert Fald daarligt Helbred er kommet lidt bag efter med forskellige Ting af vidt forskellig Art. — Med Ansøgningerne fulgte Specifikation — og Beløbene blev alle bevilget efter forudgaaende Undersøgelse.

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

er vort Haandtryk til de Efterladte.

Eksempel 4: En Ansøger og hans Kone, der begge har været i Fangenskab, søger een Maanedes Rekreationsophold, — Ansøgningen var bilagt Lægeerklæring og blev bevilget.

Eksempel 5: En anden — ligesaa god Kammerat, der een Gang tidligere havde været paa Rekreationshjem — paa Frihedsfondens Foranledning — søgte K. H. om Hjælp til et nyt og tiltrængt Ophold. —

Ansøgningen blev nægtet af K. H., efter at vi først havde faaet oplyst, at Rekreationsopholdet vilde blive bevilget af Frihedsfonden.

Eksempel 6: En Kammerat, der havde gjort en god Indsats under Besættelsen, og nu var sund og rask, kunde faa Arbejde i Amerika, og søgte K. H. om Rejsespenge (c. 1100,00 Kr.). Ansøgningen blev afslaaet ud fra det Synspunkt, at vi først og fremmest skal hjælpe syge og nødlidende Kammerater, og at vi ikke kan yde Støtte til Udenlandsrejser, saa længe vi mangler Arbejdskraft herhjemme.

Eksempel 7: En Ansøger, hvis Virksomhed var blevet forbudt af Tyskerne og Indehaveren sendt i Fangenskab, søgte et større Beløb til Retablering af Virksomheden.

Ansøgningen blev afslaaet, da Centralkontorets Oplysninger om den Paagældende var af en saadan Art, at Centralkontoret havde nægtet ham Hjælp. K. H. skrev til den Paagældende, at hvis han kunde fremskaffe nye Oplysninger, der vilde ændre Centralkontorets Syn paa Sagen, var vi ogsaa villige til at optage Sagen paany.

Fonden har i flere Tilfælde været ude for, at en Kammerat er kommet til os og ment, at han kunde faa Pengene med sig hjem med det samme. — Det er naturligvis ganske umuligt, hvor nødvendig hurtig Hjælp end kan være. Alle Sager skal cirkulere mellem Forretningsudvalgets 5 Medlemmer, og man maa regne med, at det normalt tager 10 til 14 Dage at ekspedere en Sag.

K. H. har det Princip, at vi ikke yder Hjælp til Betaling af Skat, Fagforeningskontingent og offentlige Afgifter, da man i Sygdomstilfælde altid kan faa en Ordning med de paagældende Myndigheder eller Institutioner.

Kammeraternes Hjælpefonds
Forretningsudvalg.

Efterlysning.

Henry Egenhard Adameck Henriksen, født 18. Februar 1900, blev arresteret af Gestapo d. 6. Oktober 1944. Hans Adresse var Overgade 55, Odense. I Neuengamme fik han Fange-nummer 67050 og kom til at bo i Blok 15. Hans Kone har Meddelelse om, at han var i Live i Marts 1945. Han blev indskrevet til Transport til Sverige 9. eller 10. April.

Da hans Kone intet har hørt fra ham siden Marts 1945, vil hun meget gerne i Forbindelse med Fangekammerater, der kan oplyse om hans videre Skæbne. Det er godtgjort, at han ikke er ankommet til Sverige.

Hendes Adresse er: Fru Ellen Henriksen, c/o Th. Christensen, Skolegade 2, Brønderslev.

Guldet fra Konstrations- leirene.

Vor tidligere norske Fangekammerat, Advokat Axel Middelthon, har skrevet denne Artikel om Guldet fra Konstrationsleirene.

Axel Middelthon er en af den personlige Selvopholdelsesdrifts store Triumfer (og nægter at give Lægevidenskaben nogen som helst Andel i, at han stadig er i Live). Som Gestapofange har han tilbragt adskillige Aar i norske og tyske Konstrationsleire; han har haft en halv Snes af de værste Sygdomme (Tuberkulose, Tyfus, Plettyfus, Difteri o. s. v.) og blev som Muselmand af første Sortering sendt med den første Sygetransport til Sverige. Siden har han besøgt Læger og Sygeplejersker paa Hospitalet i Lund, hvor han blev plejet. De nægtede at kendes ved ham og benægtede, at han overhovedet var i Live.

Axel Middelthon sidder i Bestyrelsen for Norsk Samband av politiske Fanger og har været Norges Repræsentant ved Møderne i Warszawa, hvor han, da Forhandlingerne antog et efter hans Mening utilfredsstillende Forløb, slog i Bondet over for Russere, Polakker o. s. v. og kom med den nu berømte Bemærkning: »Va F.... — vi kommer vel her som frie Mænd!« Bemærkningen er protokollert og vil overgaa i Historien.

I Krakau har den polske internasjonale fangeorganisasjon under forberedelse en utstilling av materiale fra konstrationsleirene. Et av de interessanteste stykker er en kasse på nær en meters lengde med en spaltet åpning på toppen. Denne spalte åpnes ved trykk på en pedal. Kassen er grå og slitt og det, som har slitt den, er gullet fra konstrationsleirfangene i Auswitz.

Det fortelles, at de alierte er kommet i besiddelse av de gullbeholdninger, som var i de tyske konstrationsleire, og at de rubriserer dette gull under betegnelsen »ikke monetert gull«. Man har hørt pressen meddele, at det skulle dreie sig om gull til en verdi av 25 millioner dollar.

For tidligere politiske fanger synes det underlig, om verdien av dette gull skulle gå inn i den store masse av beslaglagte verdier, som de alierte akter å tilegne sig. Den gang, fangene sat i konstrationsleire svevet de i den formening, at deres krav på Tyskland ville få en generell aliert preferansebehandling. Noen sliq preferanse kan man ikke idag se konturene av. Det ikke monetære gull gir i allefall et utmerket moralsk utgangspunkt for en aksjon. Det dreier sig her om et kompleks av verdier, hvis opprinnelse vi kjenner. Vi vet, at en alt overveiende del av det er trukket ut av tennene dels på våre døde, dels på våre dødsdømte kamerater. Det vil nu bli dannet en internasjonalt fangeorganisasjon med dels sociale og dels politiske oppgaver. Denne organisasjon trenger kapital. Denne organisasjon skal ta arven op efter de døde kamerater. Den sosiale oppgave blir i første omgang å sikre de etterlatte efter og de skadelidte av våre kamerater moralsk og økonomisk støtte. Den politiske side blir i positive gjerninger å følge videre de idealer, som våre døde kamerater ga sitt liv for. Nå da en internasjonalt fangeorganisasjon blir dannet, vil den ha krav på ikke bare moralsk, men også rettslig å få utlevert det ikke monetære gull til disposisjon efter sine formål. Skulle mot formodning en henvendelse fra den Internasjonalt fangeorganisasjon ikke føre til noe resultat, vil de enkelte nasjoners fangeorganisasjoner måtte henvende sig til sine regjeringer og gjennom disse fremme kravet om utlevering av det ikke monetære gull.

Landsforeningens Provins-Delegeretmøde den 29. August i København.

I Mødet deltog 46 Repræsentanter, og følgende 16 Provinsbyer var repræsenteret: Aabenraa, Aalborg, Aarhus, Fredericia, Grindsted, Helsingør, Hillerød, Holbæk, Kolding, Middelfart, Odense, Præstø, Randers, Ribe, Varde.

De fremmødte Repræsentanter var fra Byer, hvor Lokalfdelinger af Landsforeningen allerede er dannet, eller hvor Lokalfdelinger er under Forberedelse.

Hovedemnet for Drøftelserne var naturligvis selve Organisationsarbejdet i Landsforeningen — Lokalfdelingerne og Hovedbestyrelsen imellem.

Det blev stærkt fremhævet, hvor nødvendigt en øget Tilgang er for Landsforeningens Arbejde — for de Opgaver, som den er i Stand til at tage op og for dens Position udadtil.

Siden Stiftelsen d. 11. April i Aar er vi kommet op paa over 1000 Medlemmer, hvoraf Halvdelen i København og Halvdelen i Provinsen.

Der blev valgt 4 Landsdelstillidsmænd, som skal tage sig af Organiseringen af Provinsen og især finde Kammerater frem som Initiativtagere i de Byer hvor Lokalfdelinger endnu ikke er dannet.

Kaj Jensen (Aabenraa): Sønderjylland.

Bertelsen (Aarhus): Midtjylland.

Erik Jacobsen (Langaa-Randers): Nørrejylland.

Egon Hansen (Odense): Fyn.

Valget af Sjællandsrepræsentant blev udsat.

Det skæve Forhold blev fremhævet, at Københavnsmedlemmerne kun betaler Kontingent (4 Kr.) til Landsforeningen, mens Provinskammeraterne betaler dette Kontingent samt Extrakontingent til Lokalfdelingen (i Reglen 2 Kr.).

Paa Landsforeningens Hovedbestyrelsesmøde næste Dag blev det vedtaget, at der paa det kommende Medlemsmøde i København skal stilles Forslag om, at Kontingentet for Københavnsmedlemmerne sættes op til 6 Kr. aarligt til Landsforeningen; men det var Hovedsynspunktet, at der ikke skulde dannes nogen selvstændig Københavnsafdeling med egne Love og Bestyrelse i Lighed med Lokalfdelingernes, da en saadan Ordning kun vil hæmme Arbejdet.

Fra forskellig Side fremhævedes det uholdbare i, at der i Aalborg findes en Organisation af tidligere politiske Fanger: G. P. F. (Gestapos politiske Fanger), som ikke er tilsluttet Landsforeningen.

Der er fra Landsforeningen ført flere Forhandlinger med G. P. F. om en Sammenslutning, og paa Grund af disse Forhandlinger har Landsforeningen undladt at stifte en Lokalfdeling i Aalborg. Man maa nu kræve en klar Besked fra Aalborg.

Der blev paa Mødet rejst en Del Kritik mod Landsforeningens hovedkuls Dannelse og over, at Provinsen ikke var tilstrækkeligt repræsenteret i Hovedbestyrelsen. Motivet til denne hurtige Start af Foreningen blev klarlagt — at det var nødvendigt, hurtigt at skabe en Organisation af Hensyn til Tilslutningen til den Internationale Fangeorganisation, ved hvis første Møde de danske Repræsentanter stod uden Fuld-

magt. Ogsaa andre Opgaver ventede paa at blive løst og krævede en Organisation.

Tilslutningen til Landsorganisationen Frit Danmark blev omtalt. Landsforeningens Medlemmer er automatisk Medlemmer af Frit Danmark, og hvis de i Forvejen er Medlemmer af denne Organisation, skal de ikke betale Kontingent (4 Kr.) til Landsforeningen, men nok Kontingentet, som vedkommende Lokalfdeling er blevet enig om.

Fortolkningen af vore Loves Paragraf om, at tidligere politiske Fanger, som har udvist daarligt Kammeratskab i Fangenskab, ikke kan optages i Foreningen, blev diskuteret.

De forskellige Lokalfdelinger gjorde Rede for deres Organisations- og Arbejdsmaade.

Flere andre Ting blev drøftet paa det langvarige Møde, bl. a. Hjemførelsen af vore døde Kammerater fra Tyskland. Landsforeningen ønsker at være medvirkende til, at dette sker paa en værdig og smuk Maade. Der kan her blive Tale om Samarbejde mellem Lokalfdelingerne, men Retningslinjer kan endnu ikke gives.

Til Slut enedes man om, at Landsmøde skal finde Sted inden Aarets Udgang, og Odense-Lokalfdeling tilbød at arrangere Mødet.

For at den dér valgte Bestyrelse for Landsforeningen kan blive saa alsidigt sammensat som muligt, er det vigtigt, at mange Lokalfdelinger er færdigdannede inden den Tid — og at Medlemmerne har betalt Kontingent, da de ellers ikke er stemmeberettigede.

Mødet gav mange og værdifulde Impulser til Gavn for det fremtidige Samarbejde. Vi fortsætter ved Landsmødet.

Landsforeningens Forretningsudvalg.

Gurrehus.

I sidste Nummer af Pigtraad omtalte vi Dansk Røde Kors' »Gurrehus«, hvor tidligere politiske Fanger hos Tyskerne kan finde Plads, naar de paa Grund af Sygdom trænger til Re-creation.

Opholdet sker i Samvær med 70 tidligere Fanger, Partisaner og Frontsoldater fra forskellige af Europas Lande, som har været med til at nedkæmpe Nazismen.

Opholdet paa Gurrehus varer ordinært 2 Maaneder for den enkelte og er ikke forbundet med Udgifter af nogen Art, idet Frihedsfonden betaler for de tidligere danske Fanger.

Flere benyttede det smukke Tilbud, og til 1. November er Gurrehus klar til at modtage et nyt Hold Gæster.

Ønsker man at komme i Betragtning, indsender man til Landsforeningens Sekretariat (Dr. Tværgade 7, Kbh. K) Ansøgning indeholdende følgende Oplysninger:

Fulde Navn, Fødselsdato og -aar, Dokumentation for Indsats i Modstandsbevægelsen, Arrestationsdato, Interneringssteder og -tidspunkter, kortfattet Redegørelse for tidligere Sygdomme samt eventuelle Hospitals- eller Rekreationsophold og endelig Navn og Adresse paa sin Læge.

Ansøgninger maa være Sekretariatet i Hænde senest d. 20. Oktober.

Buchenwaldklubben.

Politiets Buchenwaldklub holdt den 19. September — paa Toaarsdagen for Deportationen — en Højtidelighed i Odd Fellow Palæets store Sal i København.

Buchenwaldklubbens Formand, Overbetjent Krause, som er knyttet til Landsforeningen som Hovedbestyrelsessuppleant, bød velkommen, og Rigspolitichefen holdt Hovedtalen. Erindringsgaver blev overrakt Repræsentanter for de Mennesker, som har deltaget i Hjælpeaktionerne til Politilejrene i Tyskland, og Festen fik et meget smukt Forløb under Medvirken af Københavns Politiorkester.

Verner Høj Nielsen, Horsens,

født 19. Marts 1924 - død 7. September 1946.

Igen har de tyske Koncentrationslejre krævet et Offer.

Mange husker den lyskrøllede, glade Verner fra Barak 13 i Horserød.

17 Aar gammel meldte han sig til Frihedskampen og blev i Oktober 1942 arresteret af det danske Sikkerhedspoliti og idømt 4 Maaneders Fængselsstraf for illegalt Arbejde.

Stimuleret af Fængselsopholdet kastede han sig efter sin Løsladelse med hele sin Ungdomsbegejstring og Iver ind i Gruppearbejdet.

1. Februar 1944 blev han taget af Gestapo under den 1. Razzia i Horsens og gennemgik derefter hele den lange Vandring, mange af os kender: Aarhus Arrest, Horserød, Frøslev og Neuengamme, hvorfra han overførtes til Hannover-Stöcken, hvor Arbejdet i Blyminerne og de elendigst mulige Forplejningsforhold paa faa Maaneder underminerede hans Helbred og dermed hans Livskraft.

Han paadrog sig en alvorlig Tuberkulose, som han ikke var i Stand til at modstaa.

Siden sin Hjemkomst fra Tyskland har hans Tilværelse formet sig som en eneste Serie af Hospitals- og Sanatorieophold. Deu 7. September døde han.

Vi har mistet en god og trofast Kammerat, som vi, der kendte ham, altid vil mindes med Vemod.

Ære være hans Minde.

Kaj Dahl.

En Hilsen fra de spanske Fanger.

I et Brev fra vor spanske Broderorganisation »Asociacion Deportados Espanoles Antifascistas«, der har sit Hovedsæde i Paris, hedder det:

»Nationalraadet udtrykker sin Taknemmelighed for den Sympati, der blev vist det replubikanske Spanien paa Kongressen, især ved de dér enstemmigt vedtagne Resolutioner.

I kender Situationen i vort ulykkelige Land, hvor der raser en vild Terror, som vi allesammen kender i hele dens Rædsel fra Lidelserne under vor Deportation til Tyskland. De Metoder, som Franquismen anvender, er praktisk talt de samme, som Nazisterne anvendte.

Mere end 800.000 spanske Patrioter er blevet myrdet af Franco. 200.000 vansmægter i Francos Fængsler, medens Sult og Tuberkulose hærger frygteligt iblandt de fattigste Befolkningslag.

Francofolkene har myrdet Helte fra Frankrigs Frihedskamp som Cristino Garcia og Ramon Via; tidligere Medlemmer af Gestapo hjælper Falangens Politifolk med deres smudsige Værk.

Denne Situation i vort Land forpligter os til først og fremmest at koncentrere os om Kampen imod

Franco-Terroren og Hjælpen til de tapre Frihedskæmpere i vort Land.

Og vi er overbevist om, at jeres Federation — i Overensstemmelse med Resolutionerne paa Kongressen — vil gøre alt for at mobilisere de tidligere deporterede for at hjælpe det republikanske Spaniens Sag, som ogsaa er Demokratiets og Fredens Sag.«

Landsforenings Lokalfdelinger.

Aarhus: Formand: Tandtekniker Leo Kæraa, Bane-
gaardsplads 8.

Helsingør: Formand: Kontorassistent Tjelle Tjelle-
sen, Jernbaneallé 22, Espergærde.

Horsens: Formand: Konsul Kaj Dahl, Vitus Berings
Plads 1.

Odense: Formand: Egon Hansen, Middelfartvej 259.

Præstø: Formand: Kontorassistent Gunner Jørgen-
sen, Faksinge Sanatorium.

Randers: Formand: Boghandler Otto W. Olesen, Ran-
ders.

Ribe: Formand: Valdemar Sørensen, Korsbrødregade.

Sønderborg: Formand: Sognepræst N. J. Madsen,
Sønderborg.

Henvendelse om Optagelse kan ske til ovenstaaende Adresser samt til Landsforeningen af Besættel-
sestedens politiske Fanger, Sekretariatet, Dr. Tvær-
gade 7, K.

Hvor er vi henne?

Fortsat fra Side 7.

Gang af Forbrydere, og skabende Forbrydere. I vor internationale Forening af tidligere politiske Fanger har vi en Formaaalsparagraf, der opfordrer os til stadig Kamp mod enhver Form for Nazisme. Lad os da aktivisere denne Kamp paa ubønhørlig Maade, thi Nazismen er dødbringende for Menneskeligheden, den er værre end Kræft. Kræft maa for at kunne overvindes bekæmpes i Starten, og dette gælder for Nazismen, om det gælder for noget. Kun i Starten er det muligt at bekæmpe dette Onde, og kun ved et haandfast og ubønhørligt Indgreb; men forstaar de ansvarshavende i Danmark det?

Demokratiets Høstmaskine har slaaet den nazistiske Ager og gjort det grundigt, men Rødderne sidder endnu »under Jorden«, ogsaa i Danmark, og de første Spirer har endog allerede vovet sig frem i Dagslyset. Verden maa kulegraves og den mindste Trevl af nazistisk Organisation maa pilles op og tilintetgøres, ellers vil det ikke vare længe, før »Frø og Ugræs igen vil flyve over Hegnet«, og vær vis paa, at faar en nazistisk Bande igen »Lebensraum«, da vil det sidste blive værre end det første, da vil den uden Skrupler begaa Ting, der vil faa selv en Massemorder til at gyse.

Det vilde vist være godt, om vor Landsforenings Bestyrelse vilde komme med en offentlig og alvorlig Henstilling til det danske Folk og dets styrende Mænd om at være vaagne i dette Forhold; en saadan Advarsel vilde have fuld Tilslutning fra alle tidligere »Häftlinge«, og vi ved, hvad vi taler om, naar vi siger: »Forøvrigt mener vi, at Nazismen bør tilintetgøres«.

N. J. Madsen.

KONTANT- *forretningen*

Telefon 1893

Slagelse

KONFEKTION
KJOLER
HERRETØJ
TRICOTAGE
LINGERI
GARDINER
SENGE- OG
BOLIGUDSTYR

MAGASIN DU NORD

JULIUS ZAHLE &

SLAGELSE

Telefon Nr. 1650

TELEGRAMHALLEN

ROSENGADE 5

Slagelse - Tlf. 165

HØYERS KONDITORI

Slagelse

Telf. 677 - Giro 37983

BRILLEBODEN

SVEND CHRISTENSEN

LØVEGADE 5 - SLAGELSE - TLF. 1338

HANS JACOB

TLF. 1824

Løvegade 2 - Slagelse

HANS KNUDSEN

Rosengade 6 - Slagelse

GLAS - PORCELÆN - KØKKENUDSTYR

Besøg SORØ

Historisk Egn, Skov og Sø.

Mindre Pigtraad end saa mange andre Steder.

Forlang Oplysninger og Brochurer fra

Sorø Turistforening

Telf. Sorø 269

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

er Organiseringen af Kammeratskabshjælpen.

Kjær & Andersen

Randers

M. JENSEN'S

BOLIGMONTERING

Torvegade 8

Randers

Aktieselskabet

Randers Rebslaaeri

Randers

Randers Kul-Kompagni

Aktieselskab

^{A/s} Chr. Boldsens Eftf.

JERN OG STAALFORRETNING

Randers

Aktieselskabet

Valsemøllen OLYMPIA

Randers

Vilh. Nellesmann ^{A/s}

Randers

Vore syge Kammerater.

Rundt om i Landet — paa Sygehuse, Sanatorier, Rekreatiøns hjem og i mange private Hjem findes der syge Kammerater, der hver Time paa Dagen maa bære Sygdommens tunge Byrde.

Mange af jer, syge Kammerater, tænker maaske, at vi andre har glemt jer, at vi, i Glæden over vort eget gode Helbred har affundet os med den Tanke: »Der skal nok blive sørget for de syge, det er det offentlige, der maa klare den Opgave.«

Vi har ikke Kartothek over de syge — af og til hører vi, at der her og der ligger en syg Kammerat, og saa besøger vi ham, men vi har slet ikke nogen Adresser at gaa efter. Vore Bøgpakker blev en stor Succes, og Kammeraternes Hjælpefond følte, at det ikke alene var Pakkerne, der var velkomne, men maaske fuldt saa meget den Tanke, der laa bag ved.

K. H. ved udmærket godt, at vi skal være forsigtige med at bede for meget om Hjælp i »Pigtraads« Spalter, og i saa Henseende har vi været meget tilbageholdende i Bladets første 3 Numre, men om 2 Maaneder er det Jul, og Fonden maa arbejde paa langt Sigt, naar det drejer sig om store Arrangementer.

Først og fremmest skal vi have Navn og Adresse — Sygehus, Sanatorium o. s. v. hvor der findes syge Kammerater, og der maa I alle hjælpe os med at give saadanne Oplysninger.

Gennem gode Kammerater har vi modtaget Tilsagn om Gaver: Bøger, Chokolade m. v. — men der er ogsaa mange syge — mange flere end de fleste aner og ingen maa blive glemt eller forbigaaet.

I Provinsen vil Fordelingen naturligvis ske gennem Bestyrelsesmedlemmer i de paagældende Byer — men i første Omgang skal alle Adresselister sendes her til Kontoret.

Hvis nogle af jer har Lyst til at støtte vort Juleforetagende med Gaver f. Eks. Tilsagn om Frugt, Tobak, Penge el. lign. saa lad os det vide. Husk Fondens nye Adresse: Ordrup Jagtvej 169, Charlottenlund. Postgiro 780.

Forretningsudvalget.

Tyske Koncentrationslejre, Udekommadoer og Tugthuse, hvor Danske har sat Livet til.

Altgarde	Gerbstedt	<u>Neuengamme</u>
Aurich	Gnewin	Neumünster
Bergen Belsen	Grossbeeren	Nordhausen
Bochum	Hagen	Porta Westphalica
Brandenburg	<u>Hannover-Stöcken</u>	Ravensbrück
Buchenwald	Husum	Sachsenhausen
Bullenhuserdamm	Leipzig	Schandelach
Dachau	Lehrbeck	Soest
Dalum	Meppen	Spaldingstrasse
Dessauer Ufer	Mühlberg	Stutthof
Dortmund	München	Theresienstadt
Dreibergen	Nawitz	Waldheim
Geilenberg	Neu Burxdorf	

Danske Deltagere i Hollandsstævnet i Sommer nedlægger i Hilversum Blomster ved Mindesmærket for Hollands Faldne fra Frihedskampen.

Til Medlemmerne af Kammeraternes Hjælpefond.

Som I vil have erfaret gennem Radio og Dagspresse, blev Hjælpefondens Fundats paa Mødet i København den 29. August d. A. endeligt udformet og vedtaget, hvorefter Fondens Virksomhed kan intensiveres.

Den Hjælp, vi uden Fundats hidtil har kunnet yde, har nødvendigvis maattet være minimal.

Nu kan Arbejdet for Alvor begynde.

Det er en smuk og værdig Opgave for os alle gennem Bidrag at sikre Fonden, saa at denne kan blive den Kammeraternes Hjælp, som vi ønsker, den skal være.

Det er imidlertid ikke nok at samle Pengene ind, de skal ogsaa gives ud, men til de rette, paa rette Maade og i det Omfang, Fundatsen tillader.

Ogsaa dertil behøver vi Jeres Hjælp.

Det er jo desværre ikke altid de, der søger, der netop trænger mest, mange findes der sikkert, der foretrækker at slikke deres Saar i Stilhed, og ikke selv kan faa sig til at bede om vor Bistand.

Hjælp os at finde de Kammerater, som trænger til os.

Enhver kan føle sig tryk for, at vi samvittighedsfuldt og med kammeratlig Forstaaelse vil behandle alle indkomne Andragender, og, saa langt Midlerne strækker, inden for Fundatsens Omraade træde hjælpende til.

Brug os, men misbrug os ikke.

Det sidste kan maaske skurre lidt i Ørerne, men forstaa det paa den rette Maade, det er sagt i al Venlighed.

Horsens, den 15. September 1946.

Kaj Dahl.

Den ukendte Kammerats Mindedag.

Hovedbegivenheden d. 29. Aug. blev Gravsætningen af Urnen med Asken af den ukendte Koncentrationslejr-Fange. Begivenheden blev transmitteret.

Klokken 10 om Formiddagen samledes i Helligaandskirken de Efterladte, der var indbudt i saa stor Udstrækning, som det havde været muligt at skaffe disses Adresser. Til Stede var desuden Repræsentanter for Kongehuset, Medlemmer af det diplomatiske Korps, Frihedsbevægelsens Samraad, Politiet, Grænsesegendarmeriet, Soldaterforeninger, illegale Grupper og en Række Gejstlige samt Bestyrelsen for Landsforeningen af Besættelsestidens politiske Fanger.

Det havde desværre ikke været muligt at skaffe Plads til alle interesserede, hvorfor flere Hundrede Mennesker maatte staa udenfor Kirken under hele Højtideligheden.

Urnene havde sin Plads i Kirken Kor, omgivet af et Væld af Blomster og Æresvagter.

Talen blev holdt af Pastor *Tage Severinsen*, der er den danske Præst, der har siddet længst i Fangenskab i Tyskland. Han udtalte bl. a.:

Koncentrationslejrene var en frygtelig Virkelighed, og den skal huskes, ikke i Hævnens, men i Retfærdighedens Navn og for Menneskehedens Skyld. For vi saa, at naar Menneskeliv og Menneskeskæbner er ligegyldige i Forhold til Gennemførelsen af en Idé, saa er vi paa Vej mod det umenneskelige.

Naar vi mindes dem, der faldt i Kampen, saa skal der ikke være Tale om nogen Heltedyrkelse, men vi skal huske, at vor Frihed og vor Fremtid blev betalt med deres Liv.

Vi nævner ikke i Dag Navnene paa de Hundreder, der døde i Fangenskab, men vi tænker paa dem, og med dem ogsaa paa de Millioner af andre Nationaliteter, der blev Ofre for Lejrenes Umenneskelighed. Mest tænker vi paa vore egne Landsmænd, og vi siger et stille: Guds Fred med vore Døde i Danmarks Rosengård. Guds Fred med dem, som bløde af dybe Hjerteskaar.

En tidligere Fange spillede derefter smukt og gripende en Cellosolo og en Mor, der havde mistet sin Søn i en tysk Lejr, bar — ledsaget af en Æresvagt fra Bataillon Svend Gønge — Urnen gennem Kirken ud til Urnekammeret, hvor den blev gravsat.

Mogens With fremsagde de tre Vers, der er forfattet af *Halfdan Rasmussen*, og som er tænkt som Inscripation paa Mindestenen, der om nogen Tid vil blive rejst over Urnekammeret (Udkastet bringer vi paa Forsiden sammen med Tegningen til Monumentet).

Minister *Per Federspiel* sluttede Højtideligheden. Vi haaber, sagde Ministeren, at kommende Slægter vil have Tid til at dvæle en Stund her midt i Byens Hjerte og mindes dem, hvis Liv ofredes for Danmark. Ukendte Ven. Æret være dit Minde!

Derefter sang man: Altid frejdig, naar du gaar . . . og den store Skare ude paa Gaden stemte i med.

Aftenen fik en smuk og værdig Afslutning i Koncertsalen i Tivoli. Her medvirkede *Henry Skjær*, *Birthe Quistgaard*, *Mogens With*, *Ebbe Rode*, *Ole Wilumsen* og Koncertsalens Orkester under *Sv. Chr. Felumbs* Taktstok.

Der blev talt af *Paul Thygesen*, *Hans Cappelen*, Oslo, og af *Mogens Fog*.

Cellekammerater efterlyses.

Carl Borch Sørensen, født 25. Juli 1925, blev arresteret af Tyskerne den 15. Februar 1945 og henrettet den 27. Februar 1945. Han sad i Celle 587 paa Vestre Fængsel.

Hans Paarørende vil meget gerne i Forbindelse med Cellekammerater og andre, der maatte have været i Forbindelse med ham under hans Fængselsophold. Man bedes ringe til Palæ 9720, Lokal 50.

12 Mill. Døde fra KZ mindes i Berlin.

Den 22. September var Landsforeningens Næstformand og Sekretær de tyske politiske Fangers Gæster ved en storstilet Mindehøjtidelighed i Berlin. Henved 100.000 Mennesker gik i et pragtfuldt Optog gennem Berlin for at ære de 12 Millioner Koncentrationslejr-fanger fra alle Europas Lande, som gav deres Liv, for at Europa kunde blive frit igen. Mindetalerne holdtes af Borgmester *Werner* og Magistratsmedlem *Ottomar Geschke*, som samtidig er Formand for de tyske politiske Fangers centrale Ledelse, »Hauptausschuss der Opfer des Faschismus«.

Kammeraternes Hjælpefond

ledes af følgende Bestyrelse:

Forretningsudvalg:

Konsul, Sagfører *Kaj Dahl*, Formand.
Forretningsbestyrer *Erik Jacobsen*, Randers, Næstformand.
Hospitalsinspektør *P. Kragh*, Skælskør, Kasserer.
Kommunelærer *Johs. Fosmark*, København, Sekretær.
Arkitekt *H. Kornbeck*, Charlottenlund, Leder af Fondens Kontor.

Den øvrige Bestyrelse består af:

Maler *Viggo Andersen*, Odense.
Forlagsboghandler *Allan C. Christensen*, København.
Grosserer *Jørgen Dantzer*, København.
Pastor *Aage E. Damtoft*, Aalborg.
Professor, Dr. med. *Mogens Fog*, Charlottenlund.
Landsretssagfører *Otto Jespersen*, Aarhus.
Arkitekt *P. A. Johansen*, Charlottenlund.
Kaptajn *K. Kjeldsen*, Tønder.
Tandteknikermester *Leo Kæraa*, Aarhus.
Kaptajn *F. B. Larsen*, Odense.
Bibliotekar *O. I. Leth*, Sorø.
Sognepræst *N. J. Madsen*, Sønderborg.
Forstanderinde *Eli Magnussen*, København.
Førstelærer *P. E. Mahler*, Nørre Søby, Fyn.
Fabrikant *Poul Møller*, Skive.
Læge *Børge Næsted*, Grindsted.
Kaptajn *Aage Olsen*, Esbjerg.
Landsretssagfører *H. Rambusch*, Esbjerg.
Forbundssekretær, Pastor *Poul Riis*, København.
Kaptajnløjtnant, *J. J. Greve Scheel*, København.
Oberstinde *E. Tillisch*, Charlottenlund.

Chr. Lauritzen A/s

Telf. 151

HORSENS

Standard

Mønsterforretning v/ Kai Wive

Søndergade 39

HORSENS

Telefon 1466

SPIS ROYAL IS FABRIKEN »ENIGHEDEN« HORSENS - TLF 578

Horsens Jern & Staalforretning %

Arbejdernes Fællesbageri %

HORSENS

Jensen & Julsen

Horsens

KOLONIAL en gros

KAFFE en gros

Brdr. Mortensens Eftf..

Telt. og Presenningsfabrik — Sejlmager

FLAG en gros — en detail

HORSENS

H. SCHAUMANN

Bogbinderi

NØRREGADE 47 — HORSENS

Telf. 1520

Engelsk Beklædnings Magasin

Christian Walther — Søndergade — Horsens

Herremagasinet med den rigtige

KUNDEBETJENING

Støt

Kammeraternes Hjælpefond

ved at tegne en Annonce

I »PIGTRAAD«

Ussings Boghandel

Telf. 198

Horsens

INGVORDSEN

Specialitet i

Kjoler og Konfektion

HORSENS

BRDR. HJERRILD

Vognmands- og Brændselsforretning

Frederiksgade 4 — Horsens

Telf. 261

Al Kørsel udføres

Jydsk Ilt & Acetylgasfabrik %

HORSENS

LEDIG

Aktieselskabet

Brdr. W. & J. Sørensen

Juvelerer og Guldsmede

Horsens

OPTAGELSE-BEGÆRING

Kan ufrankeret
nedlægges i
Postkassen

24

Undertegnede anmoder om Optagelse i KAMMERATERNES HJÆLPEFOND, Ordrup Jagtvej 137, Charl. Giro 780.

Fulde Navn	Fødselsdato, -aar og -sted	
Stilling	Adresse	
Tid og Sted for Arrestationen		
Interneret i	fra den	til den
Interneret i	fra den	til den
Interneret i	fra den	til den
Eventuelle illegale Organisationer før Arrestationen		
den	19	
Kontingent 10 Kr., bindende for 5 Aar.		Underskrift

Klip til Stregen.

OPTAGELSE-BEGÆRING

Kan ufrankeret
nedlægges i
Postkassen

360

Undertegnede anmoder om Optagelse i LANDSFORENINGEN AF BESÆTTELSESTIDENS POLITISKE FANGER, tilsluttet Landsorganisationen »Frit Danmark«, Dr. Tværgade 7, København K.

Fulde Navn	Stilling	
Fødselsdato, -aar og -sted	Adresse	
Adresse	Tid og Sted for Arrestationen	
Interneret i	fra den	til den
Interneret i	fra den	til den
Interneret i	fra den	til den
Eventuelle illegale Organisationer før Arrestationen		
Jeg ^{er} _{er ikke} i Forvejen Medlem af »Frit Danmark«. Kontingent 4 Kr. om Aaret.	den	19
		Underskrift

Klip til Stregen.

Redaktør:
Johs. Fosmark, Slagelsegade 9. 2., Øbro 8537.
Forretningsfører:
H. Kornbeck, Ordrup Jagtvej 137, Charl., Ordrup 5075.

Tryk:
P. Hansens Bogtrykkeri, Gasværksvej 8, Kbhvn. V.
Clicheer:
Lind Hansen, Kulturvet 14, Kbhvn. K.